

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919010031
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Homzová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7919010031.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Homzovej a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Jaroslava Chleboviča, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 2.6.2022 sp. zn. 7T/7/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. októbra 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodil obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Snine, trvale bytom C., D. E. XXX/XX, spod skutku obžaloby, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že:

- v nezistený deň v roku 2018 dal pokyn vykonávať výrub drevín v katastrálnom území obce Vojčice, okr. Trebišov na parcele KN-C č. XXXX evidovanej na LV č. XXX a to na území s prvým stupňom ochrany, bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody - Okresného úradu Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, M. R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov konateľovi spoločnosti Kaimana Company, s.r.o., F., ktorá výrub zrealizovala v období od 5.2.2018 do 20.2.2018 a to celkovo 93 ks drevín z toho 83 ks druhu topol' sp. (rod Populus), 9 ks jaseň štíhly (Fraxinus excelsior) a 1 ks orech Kráľovský (Juglans regia), čo je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, čím takto nepovoleným výrubom drevín bola vyčíslená spoločenská hodnota vyrúbaných drevín Štátnou ochranou prírody SR, Správa Chránenej krajinej oblasti Latorica so sídlom ul. J. Záborského č. 1760/1 Trebišov vo výške 200 551,00,- eur a zároveň bola spôsobená majetková škoda správcovi parcely KN-C č. XXXX v k. ú. G., Slovenskému pozemkovému fondu, Búdkova 36, Bratislava vo výške 10 600,- eur, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku poškodených Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, IČO: 00 151 866, a Slovenský pozemkový fond - Bratislava, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, s ich nárokmi na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zhlásil odvolanie prokurátor. Takto podané odvolanie prokurátor odôvodnil tým, že okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že prihliadol najmä na množstvo pochybení kompetentných orgánov – Obce Horovce, CHKO Latorica, Správy ochrany prírody, Slovenského pozemkového fondu, odboru životného prostredia, ktoré v danom prípade nepostupovali v súlade s právnymi predpismi a zodpovednosť zvaľovali na iné orgány. Okresný súd zhodnotil celú situáciu okolo výrubu za zmätočnú a v súlade so zásadou in dubio pro reo obžalovaného oslobodil, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal

obžalovaný. Obžalovaný A. B. presne špecifikoval, ktoré stromy s akým obvodom kmeňa a z ktorých parciel chce vyrúbať. Obžalovaného usvedčuje aj stanovisko SPF zo dňa 26.4.2016 v ktorom mu SPF dáva stanovisko k výrubu s podmienkou dodržať podmienky výrubu v zmysle zákona. Obec H. v rozhodnutí o Ocu214/2016 zo dňa 14.9.2016 súhlasila s výrubom presne špecifikovaných stromov s tým, že za presnú identifikáciu a vytyčenie pozemku v teréne zodpovedá žiadateľ, teda obžalovaný A. B..

Obžalovaný po obdržaní súhlasu na výrub dohodol výrub s A. B., konateľom spoločnosti Kaimana Company s.r.o., ktorá následne stromy vyrúbala. Obžalovaného usvedčuje tento svedok A. B., konateľ spoločnosti, ktorá realizovala výrub, vo svojom výsluchu dňa 22.10.2018 na otázku, kto konkrétne ukázal hranice výrubu uviedol, že odkiaľ pokiaľ mi presne ukázal pán B. a to od jarku po cestu a potom za cestu ešte 14 topoľov. Ukázal mi to, keď sme boli na ohliadku všetkých troch etáp. Skutočnosť, že v momente výrubu nebol obžalovaný prítomný na mieste výrubu, nemožno vykladať v jeho prospech, keďže na mieste budúceho výrubu bol pred výrubom za prítomnosti konateľa spoločnosti, ktorá výrub následne realizovala a na tomto stretnutí bol dohodnutý rozsah a podmienky výrubu. Obžalovaný tým, že dostatočne nezabezpečil označenie stromov určených na výrub, neukázal konateľovi spoločnosti realizujúcej výrub hranice výrubu a v deň výrubu ani nedošiel na miesto výrubu, tieto okolnosti nemožno posudzovať ako okolnosti in dubio pro reo ale naopak, ide o nepriamy úmysel obžalovaného, ktorý vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a uložil okresnému súdu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

K odvolaniu prokurátora zaslal vyjadrenie obžalovaný prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Chmuru tak, že sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že z ust. § 69 ods. 1 písm. e/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny účinnom v čase domnelého spáchania skutku, podľa ktorého obec vyznačuje dreviny určené na výrub podľa § 47 ods. 8 citovaného zákona, bolo povinnosťou obce spolu s orgánmi štátnej ochrany prírody v spojení s Okresným úradom, odborom životného prostredia si túto zákonnú povinnosť splniť. Obhajoba je tej mienky, že v danom prípade došlo k celému radu pochybení, jednak pri samotnom miestnom zisťovaní, kde neboli určené hranice ani dreviny spôsobilé na výrub kompetentnými osobami, ďalej prenosom zákonnej povinnosti obce na žiadateľa označiť dreviny spôsobilé na výrub, ktoré nemá oporu v zákone, nedôslednosťou zodpovedných osôb CHKO Latorica a OÚ, Odboru životného prostredia pri určovaní územia a označení drevín ako aj samotnou spoločnosťou, ktorá realizovala predmetný výrub bez toho, aby bol objektivizovaný pokyn obžalovaného na realizáciu výrubu v zmysle zmluvy o dielo. Navrhol, aby odvolací súd v súlade s ust. § 319 Tr. por. odvolanie zamietol.

OÚ Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie zaslal vyjadrenie k odvolaniu prokurátora a to také, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením odvolania okresného prokurátora.

Vyjadrenie zaslal poškodený Slovenský pozemkový fond a to také, že sa plne stotožňuje s argumentmi a vyjadrením prokurátora.

Okresný prokurátor doručil súdu vyjadrenie k vyjadreniu obhajcu obžalovaného k jednotlivým bodom č.l. 561 -562 spisu a navrhol oslobodzujúci rozsudok okresného súdu zrušiť.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil nasledovné:

V predmetnej trestnej veci už krajský súd konal a to na verejnom zasadnutí dňa 2.9.2020 pod sp. zn. 4To/63/2020, keď o odvolaní prokurátora proti rozsudku prvostupňového súdu zo 4.2.2020 sp. zn. 7T/7/2019 rozhodol tak, že zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. V tomto konaní a uznesení, ktoré vydal odvolací súd podrobne rozpisal dôkaznú situáciu vo veci a záver bol ten, že obžalovaný žiadosť na výrub stromov v počte 90 ks na parcele č. XXXX v katastrálnom území obce Vojčice ani nepodal a preto žiadne stanoviska kompetentných orgánov ani vyžiadané neboli a napriek tomu k výrubu stromov došlo. Okresný súd dospel vtedy k nesprávnym

skutkovým záverom, lebo riešil výrub stromov v katastrálnom území H., čo nie je ani predmetom skutku obžaloby.

Druhý krát krajský súd konal pod sp. zn. 4To/12/2022. Na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9.2.2022 rozhodol tak, že zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V danej veci odvolací súd vyslovil, že okresný súd sa musí zaoberať konkrétnymi listinnými dôkazmi tak, ako to podrobne rozoberá v odvolacích námietkach prokurátor.

Okresný súd Trebišov naposledy rozhodol rozsudkom zo dňa 2.6.2022. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že z vykonaného dokazovania je nepochybné, že v rámci samotného výrubu drevín došlo k zasiahnutiu do katastrálneho územia obce Vojčice, pričom je nepochybné, že na toto katastrálne územie nebolo vydané žiadne povolenie. Pokiaľ ide o vydané povolenie na výrub, toto sa týkalo výslovne katastrálneho územia obce Horovce, pričom je evidentné, že došlo k zásahu aj do katastrálneho územia obce Vojčice. Je pravdou, že obžalovaný je ako žiadateľ uvedený na všetkých písomnostiach, no taktiež zároveň z dokazovania vyplynulo, že na mieste samom, teda na mieste realizovania výrubu, bol len raz, v jednom jedinom prípade a to pri samotnom miestnom zisťovaní. Súd má zato, že v tejto veci došlo k pochybeniu niekoľkých orgánov a kompetentných zložiek jednotlivo, každý v rozsahu svojich kompetencií, pričom za podstatné považuje súd zvýrazniť stanovenie metodiky výrubu s tým, že každý desiaty až dvanásť strom zrezaný nebude. Zvolenie takejto metodiky výrubu sa súdu javí ako nedôsledné, ktoré má práve za následok aj takéto prípady, kedy dôjde aj k výrubu drevín a zásahu do oblasti a do katastrálneho územia, ktoré pod vydané povolenie nespadá.

Laxnosť prístupu kompetentných orgánov, či už jednotlivo alebo vzájomne (obec, CHKO Latorica, Správa ochrany prírody, Slovenský pozemkový fond, odbor životného prostredia a pod.), ohľadne jednotlivého označovania stromov má potom za následok takýto záver, ako v tomto prípade. Všetky orgány a zložky, ktoré sa v tejto trestnej veci vyjadrovali, zvaľujú zodpovednosť na iné orgány, pričom je nepochybné, že namiesto ich zodpovednosti nemôže byť za tento následok postihnutý obžalovaný a to len preto, že je ako žiadateľ uvedený na žiadosti o výrub.

Okresný súd vyslovil názor, že samotné podanie žiadosti zo strany obžalovaného ako žiadateľa, ktorú doplňoval na žiadosť obce Horovce doplnením žiadosti, rovnako taktiež ako stanovisko Slovenského pozemkového fondu, samo o sebe nemôže usvedčovať obžalovaného zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. V tomto smere je podstatná výpoveď svedka A. B., ktorý na hlavnom pojednávaní nepotvrdil informáciu o tom, že pokyn na výrub a určenie hraníc dostal od obžalovaného. Je pravdou, že v predchádzajúcich výpovediach v rámci prípravného konania svedok takto vypovedal, avšak na hlavnom pojednávaní vyslovil iné presvedčenie, teda že nebol zo strany obžalovaného ako žiadateľa inštruovaný, kde sa má samotný výrub realizovať. Navyše je pravdou, že svedok B., ktorého spoločnosť samotný výrub realizovala, na hlavnom pojednávaní vypovedal, že informáciu o tom, že môže začať s realizáciou výrubu druhej etapy, obdržal od pána I. J., ktorý v tejto veci taktiež ako svedok vypovedal.

Z vykonaného dokazovania, ako aj doplneného dokazovania na hlavnom pojednávaní dňa 14.10.2021, ktorého záver jednoznačne hovorí o nevine obžalovaného z tohto trestného činu bola zistená skutočnosť, že dňa 05.12.2018, kedy mal obžalovaný uzatvoriť zmluvu so spoločnosťou Kaimana Company s.r.o. a kedy došlo k začatiu samotného výrubu druhej etapy, nebol obžalovaný ani na mieste výrubu prítomný a navyše ako vyplynulo z výpovede svedka I. J., v tento deň zmluvu na podpis doniesol sám pán J.. Pokyn obžalovaného na výrub vo vzťahu k pánovi B. ako konateľovi spoločnosti, ktorá výrub realizovala, nebolo možné udeliť z existencie zmluvy, ale bez existencie odovzdávacieho protokolu. Takýto pokyn napokon nebol zo strany obžalovaného udelený ani svedkovi J.. Je taktiež nesporné, že obžalovaný pri samotnom výrube, kedy došlo k zasiahnutiu aj do katastrálneho územia G. ani prítomný nebol, bol prítomný doma v Snine, nakoľko mal určité zdravotné problémy a bol len telefonicky kontaktovaný, aby ako osoba, ktorá je uvedená ako žiadateľ na žiadosti o výrub, sa dostavila na miesto samé, nakoľko došlo k nelegálnemu zásahu do katastrálneho územia, na ktoré vydané povolenie nebolo. Napokon, zo zdravotných dôvodov sa na miesto výrubu ani nedostavil.

Okresný súd zvýraznil, že v tomto prípade po vykonaní dokazovania sa ako problematické jednoznačne javí samotná metodika výrubu stromov, resp. ich označovanie. súd považoval tvrdenie, že rozhodnutím obce zo dňa 14.09.2016 došlo k prenosu povinností zodpovednej osoby, teda žiadateľa, označovať jednotlivé dreviny, ktoré sú spôsobilé k výrubu, za nepravdivé. V tomto smere sa súd stotožnil s názorom

obhajoby, teda o účinnosti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde v § 69 ods. 1 písm. e/ sa výslovne uvádza, že „obec vyznačuje dreviny určené na výrub podľa § 47 ods. 8“. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že tvrdenie starostu obce Horovce, že na miestnom zisťovaní sa dohodli so žiadateľom, teda s obžalovaným, že označovanie stromov bude v jeho kompetencii, je zmätočné a zavádzajúce.

Ďalej z vykonaného dokazovania vyplynulo, že postupne vypočúvaný svedkovia sa čiastočne zbavovali zodpovednosti za svoje kompetencie, kto v skutočnosti má určovať metodiku výrubu, resp. ako má dochádzať k označovaniu jednotlivých stromov určených na výrub. V tomto smere súd uvádza, že z výpovede svedka K. A., ktorý označoval dreviny spôsobilé na samotný výrub, pričom ide o člena orgánu ochrany prírody bolo uvedené, že Štátny orgán ochrany prírody alebo obec označuje stromy vhodné na výrub podľa toho, či ide o výrub v extraviláne alebo intraviláne. Následne z výpovede svedka K. H. bolo zistené, že stromy pre daný výrub neoznačovali ako zástupcovia CHKO Latorica, ale že výrub inak označuje Okresný úrad, odbor životného prostredia alebo obec. V ďalšom je potrebné poukázať taktiež na výpoveď svedka K. L., ktorý uviedol, že hranicu výrubu má označiť orgán Štátnej ochrany prírody, ktorý za toto zodpovedá a je za toto kompetentný.

Súhrnne preto možno konštatovať, že v danej veci, po vykonaní dokazovania v úplnom rozsahu (aj doplnenom dokazovaní) súd dospel k záveru, že bolo zistené množstvo pochybností jednotlivých, či už štátnych orgánov alebo orgánov ochrany prírody, kde nedošlo k úplnému splneniu si povinností a potom, čo skutočne došlo k zásahu do katastrálneho územia G., pokiaľ ide o výrub, pričom je nepochybné, že na tento výrub nebolo vydané povolenie, ide o akési zbavovanie sa zodpovednosti za nie úplné splnenie si povinností pri samotnom označovaní stromov, resp. pri zvolení metodiky výrubu. Súd je toho názoru, že obžalovaný ako osoba, ktorá je v žiadosti uvedená ako žiadateľ, ktorá bola iba v jednom jedinom prípade prítomná na mieste samom a v rámci druhej etapy výrubu, kedy došlo k zásahu do katastrálneho územia G., ani prítomná nebola, nemôže niesť zodpovednosť za toto protiprávne konanie. Výrub realizovala spoločnosť Kaimana Company s.r.o., ktorej konateľom je pán B., ktorý v tejto veci navyše zmätočne vypovedal na hlavnom pojednávaní, na rozdiel od prípravného konania a súdu sa javí celá táto situácia ako niekým organizovaný nelegálny výrub stromov, za ktoré by mal niesť zodpovednosť obžalovaný len preto, že bol uvedený ako žiadateľ v žiadosti.

Súd v rámci viacerých hlavných pojednávaní vyhodnotil osobu obžalovaného ako čestného občana, ktorý je bezúhonný a po celý život sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. Tak to súd vníma aj v danom prípade, nakoľko v tomto konaní navyše absentuje subjektívna stránka trestného činu, teda úmysel obžalovaného.

Po vykonanom dokazovaní okresný súd opakovane dospel k záveru, že je nepochybné, že došlo k nelegálnemu výrubu stromov, došlo k zasiahnutiu do územia, na ktoré vydané povolenie nebolo, konkrétne do katastrálneho územia obce Vojčice, na rozdiel od katastrálneho Horovce, avšak v danej veci po vykonanom dokazovaní bolo zistené množstvo pochybností, pričom v súlade so zásadou in dubio pro reo, teda pri pochybnostiach v prospech páchatela, súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Na tomto závere nič nezmenilo ani doplnené dokazovanie v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, pričom nasledujúce zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu nehovorilo o potrebe doplnenia dokazovania, ale len o zásade hodnotenia celého vykonaného dokazovania.

V tomto smere je potrebné dodať, že v rámci všetkých doposiaľ vyhlásených rozhodnutí vo veci samej sa súd prvého stupňa dôsledne riadil všetkými ustanoveniami Trestného poriadku pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov. Pred každým rozhodnutím boli všetky vykonané dôkazy vyhodnotené jednotlivo, ako aj vzájomne v komplexných súvislostiach celého prípadu. Súd prvého stupňa sa dôsledne vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré boli prezentované tak zo strany obžaloby ako aj obhajoby.

Súd prvého stupňa opätovne konštatuje, že celý rozsah vykonaného dokazovania bol vyhodnotený pri všetkých vyhlásených rozsudkoch, pričom súd vyhodnotil dôkazy v jednotlivostiach, ako aj v súhrne. Súd prvého stupňa je toho názoru, že dostatočným spôsobom sa zaoberal odvolacími námietkami prokurátora a dôkazy, na ktoré poukázal aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 02.09.2020 doplnil a vykonal a zároveň ich následne v rámci rozhodnutia aj vyhodnotil. Zároveň je potrebné dodať,

že prokurátor je stranou v konaní a nie každé tvrdenie prokurátora v odvolaní musí byť pravdivé, s čím sa súd prvého stupňa vysporiadal.

Keďže bol zo strany súdu vyhlásený oslobodzujúci rozsudok, v súlade s § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodené strany, teda Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, resp. Slovenský pozemkový fond, boli s ich nárokmi na náhradu škody obligatórne odkázané na civilný proces.

Krajský súd plniac si svoju revíziu povinnosť má za to, že v danom štádiu trestného konania okresný súd na relevantné právne a skutkové otázky dal vo svojom rozhodnutí dostatočné odpovede, preto jeho odôvodnenie spĺňa nároky kladené zákonom ale aj Ústavou a Dohovorom na rozhodnutie. Odvolací súd len zdôrazňuje ust. § 69 ods. 1 písm. e/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, že výrub dreviny možno vykonať len po vyznačení výrubu dreviny a po právoplatnosti súhlasu obce, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať. Vyznačenie dreviny určenej na výrub vykonáva obec. Stromy určené na výrub sa vyznačia jednotlivito nezmazateľným farebným znakom kruhového tvaru s rozmerom 5 cm na kmeni vo výške 135 cm nad zemou a na koreňovom nábehu. Výrub viac ako 50 stromov možno vyznačiť aj iným nezameniteľne vhodným spôsobom, najmä vymedzením okrajov rúbanej plochy tým, že sa vyznačia okrajové stromy, ktoré sa nesmú vyrúbať, alebo vyznačením stromov, ktoré sa nebudú rúbať. Krovité porasty určené na výrub sa vyznačia plošne a nezameniteľne vhodným spôsobom. Obec je prvostupňový orgán vo veciach ochrany drevín. Znamená to, že vydáva rozhodnutia v prvom stupni.

Odvolací súd sa s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu stotožnil a preto nepovažuje za potrebné ich znovu opakovať.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa §2 ods. 12 Tr. por. t.j. , že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd nemôže podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.